SETKÁVÁNÍ

ROČNÍK VI. ŘÍJEN 2004

BRNĚNSKÝ EVANGELICKÝ MĚSÍČNÍK

ŘÍJEN

BRNO I

BRNO II

3. 10. Sedmnáctá neděle po Trojici

8:30 BK Jiří Gruber	9:00 BD Jiří Malý VP díkčinění
10:00 ČK Jiří Gruber <i>křest</i>	10:00 Kuř Jaroslav Vítek VP

14:15 Rch Jiří Gruber 13:45 Tiš VP

19:30 ČK Štěpán Hájek nešpory

10. 10. Osmnáctá neděle po Trojici

8:30	BK	Olga Tydlitátová	9:00	BD	Jaroslav Vítek
10:00	ČK	Olga Tydlitátová	9:45	Tiš	Jiří Malý

17. 10. Devatenáctá neděle po Trojici

10:00 ČK Jiří Gruber VP	9:00 BD J. Malý, J. Vítek
14:15 Rch Jiří Gruber VP	konfirmace
Díkčinění	13:45 Tiš Jaroslav Vítek
	19:30 BD

24. 10. Dvacátá neděle po Trojici

8:30	BK	Olga Tydlitátová	9:00	BD	Jiří Malý
10:00	ČK	Olga Tvdlitátová	9:45	Tiš	Jaroslav Vítek

31. 10. Dvacátá první neděle po Trojici

8:30	BK	9:00	BD	Jaroslav Vítek
10:00	ČK	13:45	Tiš	Jaroslav Vítek

14:15 Rch

7. 11. Dvacátá druhá neděle po Trojici

8:30 BK	9:00 BD Werner Geißelbrecht
10:00 ČK	13:45 Tiš Jiří Malý

LEGENDA

BK	Betlémský kostel	BD	Blahoslavův dům
ČK	Červený kostel	Kuř	Kuřim

Rch Rychmanov Tiš Tišnov

týden ve sboru

Brno I

Úřední hodiny: Po - Pá 9-12: Út 16-18

Pondělí

18.30 - staršovstvo (4.10.)

19.00 – sborový rozhovor (18.10.)

19.00 - sborové vzdělávání - dle domluvy

Úterý

15.00 - služby Boží v DD Věstonická

17.00 - dětský klub

17.00 – biblická hodina pro děti

18.30 – přípravka nedělní školy

19.30 – starší mládež

Středa

13.00 – služby Boží

v Diakonii Hrnčířská

15.00 – kavárnička

18.30 – mladší mládež

Čtvrtek

9.30 - klub otevřených dveří

16.00 – konfirmační příprava II. ročník

17.00 - biblická hodina pro dospělé

18.00 úvod do křesťanské víry od 7.10.

19.30 – redakční rada BEM (30.9.)

Pátek

15.00 – konf. příprava – Rychmanov

18.30 - zkouška pěveckého sboru CD

Neděle

10.00 – nedělní škola pro děti

11.00 - setkání na faře při kávě a čaji

Brno II

Úřední hodiny: Po - Pá 8.30-11.30

Pondělí

17.30 – mladší třicátníci

18.30 – staršovstvo (11.10.)

Úterý

18.30 - setkání dorostu

19.30 – třicátníci (12.10.)

19.30 – poslech zvukových záznamů přednášek (19.10.)

Středa

13.00 – služby Boží

v Diakonii Hrnčířská

18.00 – biblická hodina v BD

19.30 - mládež

Čtvrtek

15.30 - vyučování dětí

a příprava konfirmandů

Sobota

9.30 – služby Boží v DD Kociánka (2.10.,16.10.,31.10.)

Neděle

10.00 – setkání v Blahoslavově domě při kávě a čaji

Setkávání – brněnský evangelický měsíčník. Ročník V. Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Jaroslav Vítek. Spolupracovali: Marek Baláš, Milan Cahlík, Jan Franců, Ladislav Hájek, Marie Hájková, Ludmila Marková, Ctirad Novák, Blahoslav Šimek a další. Registrováno pod číslem MKČR E12109. Vychází 10× ročně. Doporučená cena jednotlivého čísla 10 Kč. Články označené * neprošly jazykovou korekturou.

Adresa sboru ČCE Brno I: Opletalova 6, 602 00 Brno, tel. 542 211 453,

email: ccebrno1@atlas.cz, http://brno1.evangnet.cz

Adresa sboru ČCE Brno II: Lidická 79, 602 00 Brno, tel. 541 212 469,

email: evsboii@iol.cz.

Synu, nepouštěj se do mnoha podniků najednou, vezmeš-li jich na sebe příliš, nezůstaneš bez viny,

třebaže se budeš honit, nestihneš to, a dáš-li se na útěk, neunikneš.

Někdo se pachtí, namáhá a spěchá, a má tím větší nedostatek.

Někdo byl váhavý, potřeboval pomoc, chyběla mu síla, chudoby měl nadbytek, ale Hospodin na něj pohlédl dobrotivým okem.

Pozvedl ho z jeho ponížení, vyvýšil jeho hlavu takže mnozí nad ním užasli.

Sír 11,10-13

slovo úvodní

Milí čtenáři,

jak jste si užili léto? Jaká je vaše odpověď na otázku "Budete o dovolené opravdu odpočívat?", kterou Marek Baláš uvedl v minulém čísle? Jsou různé druhy odpočinku, jedním z nich je cestování a poznávání cizích krajů. Bývá to sice namáhavé, ale změna životního rytmu přináší odpočinek od celoročního koloběhu práce ve škole nebo zaměstnání a doma. Může přinést i nový pohled na naši zemi, zvláště po vstupu do Evropské unie, kdy vznikly obavy, že se v Evropě ztratíme. Rád bych se s vámi podělil o dojmy z návštěvy země, která není příliš známa.

Island – zvaný také ostrov ohně a ledu, je malá země, rozlohou trochu větší než ČR. Na mapě Evropy, v severozápadním rohu, je však nepřehlédnutelný. Co do počtu obyvatel je malý – sotva polovina města Brna, navíc mimo oblast hlavního města velmi řídce osídlen (1 obyvatel na km2). A přesto se zde psaly světové dějiny – ve vile Hőfdi se konala jednání Reagana a Gorbačova.

Je to stará i mladá země. Island osídlili už v 9. století vystěhovalci z Norska. V roce 930 založili Althing – nejstarší parlament na světě a v roce 1000 zde přijali křesťanství. Byli to podnikaví.lidé. Koncem 10. století kolonizovali pobřeží Grónska a 500 let před Kolumbem objevili Ameriku, kterou nazvali Vinnou zemí, k jejímu osídlení však již neměli dost sil.

Země je mladá po geologické stránce, sopky stále dotvářejí její povrch: tu láva pokryje louky a pole, zničí vesnici, nebo vytvoří celý nový ostrov, vše v rozmezí desetiletí. Gejzíry zde dostaly své jméno. Ledovce pokrývající přes desetinu země napájejí řeky s četnými vodopády.

Je to chudá i bohatá země. Po staletí to byla velmi chudá země s drsným podnebím, bez lesů a nerostného bohatství, zkoušená přírodními katastrofami. Islanďané se však naučili se sopkami žít. Využívají geotermální energii tak, že tepla a elektřiny mají tolik, že místy vyhřívají v zimě chodníky a vyplatí se jim vyrábět hliník z dovážené rudy. Díky rybolovu a pracovitosti jejich životní úroveň patří k nejvyšším na světě. Teď, když ubylo ryb, se vrhli na turistický ruch, počet návštěvníků z celého světa ročně převyšuje počet obyvatel. Není divu - jejich země nabízí tolik přírodních krás a zajímavostí.

Islanďané, i když je jich sotva čtvrt miliónu, mají vlastní jazyk i vlastní knihy - včetně Nobelovy ceny za literaturu- své umělce, malíře i své sportovce na olympijských hrách. Dovolím si tvrdit, že se o svoji identitu v Evropě nebojí.

A co my, jak se uplatníme v Evropě? Věřím, že dobře. Záleží to však hlavně na nás. Jan Franců

přečetli jsme

Když v Evropě zhasly lampy

Před devadesáti lety byl v bosenské metropoli zavražděn František Ferdinand d'Este

Jsou dějiny jen hříčkou náhod? Sarajevský atentát nasvědčuje tomu, že ano. Událost, která byla výsledkem neuvěřitelné souhry okolností, fatálně ovlivnila svými následky osud několika generací po celém světě." 28. června 1914, padl v Sarajevu onen výstřel, jenž v jediné vteřině na tisíc kusů roztříštil svět jistoty a tvořivého rozumu, v němž jsme byli vychováni, v němž jsme vyrostli a zdomácněli, jako prázdnou hliněnou nádobu", napsal na počátku čtyřicátých let v brazilském exilu rakouský spisovatel Stefan Zweig. Dnes se již všeobecně přijímá, že sarajevská vražda je významným mezníkem: odděluje "dlouhé" devatenácté století od "krátkého" dvacátého. Mírumilovné století rozmachu měšťanské civilizace, v němž války byly řídké a krátké, od "století extrémů", či "věku masakrů" (Eric Hobsbawn).

V neděli dne 28. června 1914 byl nádherný den. Všecko v pravém smyslu hýřilo v záplavě letního červnového slunka. Kamkoli oko pohlédlo, všude nádhera, jas, radost, štěstí a spokojenost. V přírodě i mezi lidmi. Takto vzpomínal na den atentátu s odstupem čtrnácti let sociálnědemokratický předák, ministr školství a sociálních prací v několika československých vládách Gustav Habrman. Krásné letní počasí nevládlo pouze v Čechách, ale na území celé monarchie od Haliče po Terst. Také v Bosně, kterou habsburská říše v roce 1878 vojensky obsadila a v roce 1908 anektovala.

Jak je možné, že byl následník rakouskouherského trůnu v Sarajevu zavražděn? Odpověď je banální: rakouskouherské úřady trestuhodně podcenily bezpečnostní rizika a atentátníci měli navíc ohromné štěstí. František Ferdinand přijel se svou ženou Žofií Chotkovou (jinak též vévodkyní z Hohenbergu) do Bosny shlédnout vojenské manévry. Jeho program měl vyvrcholit 28. června jízdou městem. Na tento den připadá výročí bitvy na Kosově poli, které Srbové považují za národní svátek.

Návštěva země, na níž si Srbsko činilo nároky, právě na Vidov dan měla charakter provokace - bezpečnostní opatření tomu ovšem neodpovídala: v celém městě bylo pouhých 120 policistů a trasa byla oznámena předem. Laxnost úřadů při ochraně následníka a zejména po prvním neúspěšném atentátu, kdy již byla zřejmá reálnost jeho ohrožení, vedla vzápětí k fámám, že za vraždou stojí spiknutí v samém Rakousku-Uhersku. Tyto dohady se nicméně nikdy nepotvrdily a zdá se, že za vše mohl spíše neschopný bosenský vojenský velitel Oskar Potiorek.

Pozadí atentátu je dodnes plné nejasností. Na myšlenku zabít následníka rakouského trůnu prý přišli tři mladí bosenští Srbové žijící v Bělehradě, studenti Gavrilo Princip a Trifko Grabež a typograf Nedeljko Čabrinovic. Podporu našli u tajné organizace Sjednocení nebo smrt, známé také pod názvem Černá ruka, jejímž cílem bylo vytvoření Velkého Srbska. Šéf Černé ruky, plukovník srbského generální štábu Dragutin Dimitrijevic, zvaný také Aspis, poskytl trojici sedm ručních granátů a čtyři pistole s náhradními zásobníky. Instruktáž, jak se zbraněmi zacházet, byla ovšem méně než nedostatečná.

Trojice mladých fanatiků odešla do Bosny již na konci května. Jak mohli v tak profizlované zemi vydržet měsíc, navíc bez peněz, zůstává záhadou. Navíc se jim podařilo rozšířit svou skupinu: podél trasy průvodu čekalo osudného 28. června na Františka Ferdinanda sedm vrahů. První dva se nevzchopili k činu a nechali pomalu jedoucí konvoj sedmi aut s následníkem trůnu, který od diváků neodděloval žádný kordon, projet. K akci se odhodlal teprve třetí Nedeljko Čabrinovic, který hodil na následníkovo auto granát. Bomba nebyla aktivována nárazem, ale časovou rozbuškou: Františku Ferdinandovi pro tuto chvíli zachránilo život, že atentátník dobře neodhadl lhůtu do výbuchu. Granát se odrazil od zadní části vozu, dopadl na silnici a explodoval teprve pod dalším autem, v němž zranil několik vojáků.

František Ferdinand odjel v živý a zdravý na sarajevskou radnici a zde zle vyčinil starostovi. Polní zbrojmistr Potiorek však ve své tupé samolibosti odmítl vyklidit s pomocí vojska centrum města, ani nepřijal jakákoliv dodatečná bezpečnostní opatření. Jedinou změnou proti plánu byla jiná trasa návratu. Vojenské velení však o ní zapomnělo informovat řidiče vozů, takže kolona špatně odbočila. Když auta zastavila, aby mohla vycouvat zpět na správnou ulici, ocitl se neuvěřitelnou shodou okolností či řízením osudu následníkův vůz přímo před Gavrilem Principem, posledním z atentátníků, který byl ještě v akci.

Princip nezaváhal, vytáhl pistoli a bez míření několikrát vystřelil na Ferdinandovo auto. První výstřel zasáhl Žofii Chotkovou do podbřišku, druhý Františka Ferdinanda do krku - obě rány byly smrtelné.

Sarajevský atentát se stal ouverturou první globální masové války v dějinách. Rakouskouherské vedení se možná domnívalo, že zahajuje další balkánskou válku, v níž rychle ztrestá drzého souseda. Místo toho začala měsíc po atentátu jatka, která zničila nejen habsburskou říši, ale téměř celý svět. Dodnes byly popsány hromady knih analýzami, proč jednotlivé velmoci do války vstoupily, jaké motivy vedly elity u moci k přitakání ozbrojenému konfliktu a zda a kdy bylo možno se boji vyhnout. Vina na válce, vítězi přisuzovaná nejprve poraženému Německu, je dnes odměřována na jemnějších vahách. Podstatné zůstává to, že ti, kteří na válečné dobrodružství vsadili, se mýlili ve všech předpokladech. Radikální novost konfliktu, píše francouzský historik Francois Furet, "vyvrátila v obou táborech očekávání vojáků a politiků, stejně jako cítění národů. Žádná válka minulosti neměla tak neočekávaný průběh a důsledky."

Velká válka neznamenala jen deset milionů zabitých vojáků, sedm milionů mrtvých civilistů, miliony zmrzačených a ohromné materiální škody, ale především rozpad liberálních hodnot, konec důvěry ve stát a vznik masových totalitních hnutí. Nebýt první světové války, nedostal by se k moci Lenin, Mussolini ani Hitler. Oprávněně píše o této válce skotský historik Niall Ferguson jako o "největší chybě v moderní historii".

Večer 4. srpna 1914, v den, kdy Británie vyhlásila válku Německu, řekl britský ministr zahraničních věcí Edward Grey, že lampy zhasínají po celé Evropě. "Již je svítit neuvidíme," dodal. Temný věk masakrů trval přinejmenším pětasedmdesát let. Ještě dnes najdeme místa, kde lampy stále nesvítí.

Lidové noviny, 26. 06. 2004, Petr Zídek, vybral Jiří Gruber

Setkání s východním křesťanstvím

Pobyt v řeckém Tessalonici splnil moji touhu setkat se s pravoslavnými věřícími a navštívit ostrov Athos. Žel ten byl vidět alespoň zdálky, jakoby kolébaný vlnami moře. Plán návštěvy posvátného místa se žel neuskutečnil, neb ženy nesmějí na Athos vstoupit. Bujná fantasie zapracovala - jak zde žijí mniši, jak meditují a jakým pracím či činnosti se kromě modliteb věnují - než jsem potkala na mořské pláži pana biskupa J. Hradila z husitské církve, který mě ochotně informoval o tajuplnosti ostrova, neb měl povolení k jeho návštěvě.

Liturgie východního křesťanství je západním křesťanům méně známa a proto jsem navštívila místní starý pravoslavný kostelík. Shodou okolností vysluhoval bohoslužbu patriarcha pravoslavné ortodoxní církve sídlící v Cařihradě.

Velebné prostředí provoněné kadidlem povznášelo duší do světla a jakkoliv jsem nerozuměla výkladu Písma sv. v řečtině, vyciťovala jsem duchovní atmosféru, kterou protnula i staroslověnská prosba "Gospodi, pomiluj ny". Krásu pravoslavné liturgie umocnil pravoslavný sbor nabitý spiritualitou a odevzdaností srdce Bohu, kdy podle legendy "zpěvem jsou nadšeni i andělé nad zemí". Modlitby byly doprovázené velkým křížem prováděným pravou rukou od hlavy k pravému rameni, pak k levému a až k nohám – na mně působily výrazem hluboké zbožnosti. Vyznání víry, které se opírá o trojiční víru v Boha Otce, Syna a Ducha Svatého bylo přijato v Nicei r. 325 a církevním sněmem byzantské církve r. 381 v Cařihradě. Pravoslavná liturgie sahá svými kořeny do starozákonní a novozákonní doby. Svatá liturgie je centrem bohoslužby, kdy věřící vedení biskupem, kněžími a jáhny přináší na oltář chléb a víno k mysterijní proměně v duchovní tělo a krev Kristovu. Další svátostí – tajinou jsou: křest, miropomazání (biřmování), zpověď, posvěcení manželského soužití a pomazání olejem nemocných.

Chrám hraje podstatnou úlohu svou architekturou. Půdorys má podobu kříže, nad jehož středem se zvedá kopule. Má tři části: vstupní - k naslouchání a předčítání Písma sv. s čekateli křtu (katechumeny), střední část patří shromáždění věřících při bohoslužbě a do třetí části – oltáře - vstupují jen duchovní. Všechny modlitby se zpívají, pouze biblické texty, žalmy a zejména výroky Ježíšovy se čtou. Nástrojová hudba se nepoužívá. Je zřejmá i úcta k ikonám, které přibližují duchovní svět a kněží s nimi obcházejí zástup věřících. Na mou otázku, zda se mohu jako protestantka bohoslužby zúčastnit, s kterou jsem se rusky obrátila na starší ženu, přikývla poté co se zeptala duchovního s dodatkem, že při průvodu chrámem je nutno polibit patriarchovi ruku.

Obecně převládá názor, že pravoslavné křesťanství je více duchovní (spirituální) než západní. Dějinná pouť pravoslavné církve začíná v jeruzalémském večeřadle, kdy po Kristově ukřižování a vzkříšení sestoupil na apoštoly a jeho Matku přislíbený Duch Svatý v době letnic.

Národní pravoslavné církve byly spojeny v jednu všeobecnou církev řeckokatolickou – grec catholic). V 9. stol. východní křesťané oslovili Slovany, kdy Cyril a Metoděj přinesli na Velkou Moravu duchovní kulturu v řeči staroslověnské i s písmem. Odtud křesťanský kulturní vliv pronikal k Slovanům jižním a poté v 10. stol. do Ruska.

Východní křesťanství nás učí myslet v ekumenických souvislostech. Svými tradicemi a krásnou liturgií jistě uchovali i část apoštolské spirituality, což je jediná cesta jak uchránit a rozhojnit křesťanský odkaz našich předků.

prof. Miluše Šubartová

Jak jsem neodjela do Taizé

Pojedu do Taizé. Jsem moc ráda, že mi to zase vyšlo. Jezdím tam už léta a týden ticha mi vždycky velmi prospěje. Člověk má možnost nechat doznít události uplynulého roku, vytáhnout na světlo věci dávno zasuté, polozapomenuté, bolavé. Po takovém týdnu odjíždím radostná, jakási čistší, naplněná nadějí do příštích dnů.

Letošní rok se mi dostalo navíc mimořádného obdarování tichého duchovního týdne už na jaře v Kostelním Vydří. Bylo to v době mé velké vyprahlosti po Boží přítomnosti, Jeho živém Slovu, tichém čase. Ač to nejprve vypadalo beznadějně, čtyři dny před začátkem se uvolnilo místo a skoro zázrakem jsem bez problémů dostala dovolenou. Onen předvelikonoční týden byl naplněný až po okraj, náročný i osvěžující, rozlišující věci důležité a ty ostatní... Cítila jsem, že mi byl dán do rukou z milosti, vše bylo zařízeno a já byla pozvána k prostřenému stolu. Děkuji za to.

Do Taizé se chytám trochu ze zvyku a taky proto, že nechci promarnit možnost, kterou mám. Jsem docela zvědavá, čím mě tam Pán zase překvapí, co ukáže, naučí,

Tentokrát se necítím tak vyčerpaná jako jiné roky, a tak se před odjezdem modlím, abych dokázala přijímat i případné změny od programu minulých let – možná se nabídnu jako pomocník tam, kde to zrovna bude potřeba. Pán Bůh i já víme, že změny oproti plánům, improvizace a podobné radosti nejsou mojí silnou stránkou.

V pátek (den před odjezdem) čtu ráno verš na tento den:

"Neodplácejte zlým za zlé. Hledejte pokoj a usilujte o něj." 1Pt 3,8-12

Říkám Amen, ale nijak mě to osobně neoslovuje. O pár hodin později telefonuji paní do cestovní kanceláře, u které mám zaplacenou cestu, proč mi ještě nepřišly jízdenky a dozvídám se, že: "zítra se přece nikam nejede! Na tuto sobotu se přihlásilo málo lidí, a proto byl odjezd zrušen..."

Jsem jako praštěná polenem. Na ranní verš nemyslím a mám co dělat, abych nebyla jedovatá. A přece právě teď platí "neodplácejte zlým…, usilujte o pokoj…"

Ta zpráva mi dala zabrat. Nejdřív jsem ukřivděná a spravedlivě rozhořčená, pak si vzpomínám na ten darovaný týden ve Vydří.

"Příteli, nekřivdím ti! Nesmluvil jsi se mnou denár na den?" Mt 20,13

Já jsem přece dostala to, co jsem potřebovala, v čase, kdy jsem to potřebovala. Nemusela jsem žíznit další tři měsíce, ale mohla jsem je prožít v síle toho týdne.

V sobotu, den plánovaného odjezdu, čtu další verš:

"Kéž náš Bůh přivede k naplnění každé vaše dobré rozhodnutí a dílo víry." 2Te 1, 11-12

Žasnu nad tím, jak Bůh plní naše prosby, jsou-li ve shodě s Jeho vůlí (a vlastně i nad Jeho smyslem pro humor). Vždyť jsem Jej sama prosila, aby mě učil přijímat změny plánu, reagovat podle potřeby chvíle!

Pane, děkuji za Tvé jednání i za to, že se s námi potkáváš tam, kde Ty sám chceš. Buď Tobě chvála.

Iva Oukropcová

bylo

Šest svědků Ježíše Krista Sborový pobyt na Blažkově 2004

Také v tomto roce jsme navázali na tradici společného sborového týdne na Blažkově. Po aklimatizačním příjezdovém dnu v sobotu 31. července, byla následující neděle započata bohoslužbami v kostelíku na Blažkově. Vlastní program začal až v pondělí dopoledne. Pro duchovní rozvoj a výzvu nás, křesťanů 21. století, bylo zvoleno velmi podnětné téma: Výrazné křesťanské postavy , které v mnohém ohledu změnily 20. století. Bratr farář Gruber vybral těchto šest svědků Ježíše Krista: Miladu Horákovou, Dietricha Bonhoeffera, Maxmiliána Kolbeho, Přemysla Pittera, Martina Luthera Kinga a Matku Terezu. Čtyři z nich zahynuli násilnou smrtí. O každé z těchto postav si připravil hodinové vyprávění i s přiblížením doby ve které žili. Inspirací pro náš život ve víře jistě byli všichni. Snad nejvíce oslovila svým životem Matka Tereza. Menší děti byly v této době zvlášť a za pomocí ochotných dobrovolníků probíraly knihu Daniel.

Dospělí byli spolu s dětmi již tradičně rozdělení do čtyř skupin, které zajišťovaly pomoc při vaření, nádobí, dřevo a společné modlitby.

Odpoledne rodiny využily většinou na koupání a výlety a rovněž k zajímavým výtvarným pracím. Pod pracovním názvem "Výtvarno na Blažkově" je letos vedla s. Petra Michalová ve spolupráci se zkušenou výtvarnicí sestrou Ivonou Klocovou. A tak se: malovalo na hedvábí, prováděla sypaná batika či nápaditě zdobili květináče ubrouskovou technikou. Jednotícím prvkem všech malých i větších umělců bylo motto s. Petra Michalové : "Nelekejte se, výtvarno je nepovinné (např.na rozdíl od nádobí), Vánoce se kvapem blíží, třeba se vám bude blažkovská inspirace hodit. Až se zima zeptá ..."

Velký úspěch u malých dětí měly, v podání br. faráře, rovněž "DIAvečerníčky" z Nového zákona. Pro dospělé však večerníčkem den nekončil a po uložení dětí následovaly rozhovory na téma "Kniha, která Vás v poslední (či minulé) době zaujala".

Děkujeme Všem, kteří přispěli k tomu, že Blažkov byl i tentokráte radostným společenstvím setkání bratří a sester, především pak br. faráři za pěkný výklad a s. Michalové za její "Výtvarno na Blažkově". Za přípravu jídla vděčíme práci kuchařky s. Věry Svobodové a obětavé pomoci manželů Šebestových a Markových.

Jan Sebera

Prázdninové soustředění Cantate Domino

Za deset let trvání pěveckého sboru to bylo naše deváté soustředění, konalo se opět ve staré dobré Poličce. Zúčastnili se ho téměř všichni členové sboru a s naším sbormistrem Liborem Nykodýmem jsme po tři dny pilně zkoušeli nový repertoár. Celodenní stravování je v poličském internátě zajištěno, takže jsme zpěvu věnovali až 7 hodin denně. V neděli jsme byli hosty tamního evangelického sboru, kde jsme zazpívali při bohoslužbách tři písně. Kázal hostující pan farář Bohuslav Vik (místní farář Jan Dus byl právě na dovolené). Poličský sbor,

který se nám zdál velmi živý a početný, nás mile přijal a jako vždy jsme tam našli řadu přátel. Ve městě pravě probíhal malý hudební festival, takže jsme v neděli po

bohoslužbách mohli v kostele sv. Jakuba (přímo pod věží, kde se narodil a žil Bohuslav Martinů) vyslechnout Dvořákovy Biblické písně a jeho nádhernou Mši Ddur v podání brněnských umělců, abychom se přesvědčili, že existují daleko lepší sbory a trochu nám spadl hřebínek.

Ještě připomínám, že po dobu přestavby sborového sálu na Opletalově ulici se zkoušky CD budou konat v Blahoslavově domě a že náš sbor rád přijme nové zpěváky, zejména (ale nejen) do mužských hlasů. Doba zkoušek se po dlouhé diskuzi ponechala na pátek v 18,30.

Práci v pěveckém sboru opouští (snad jen dočasně) tenorista Víťa Rybárik, kterému tímto děkujeme nejen za dlouholeté zpívání, ale také za osobní přínos do sborového kolektivu.

Lída Marková

Biblický kurz mládeže – Blažkov 2004

Od soboty 21. srpna do pátku 27. srpna probíhal na "starém dobrém" Blažkově biblický kurz pro mládež od patnácti let. Letos se na něm objevilo asi pětatřicet lidí včetně dvou kuchařek - loutkářky Zorky Šebestové a psycholožky Terky Pilátové, jednoho kuchaře - psychologa Milana Piláta, dvou vedoucích - studenta teologie a sociálního pracovníka Mikiho Erdingra. a prodavače hudebnin a sociálního muzikanta Radka Šebesty, učitele hudby Ády Šebesty, vtipálka Davida Šebesty, dvou přednášejících – evangelického faráře ze Sněžného Michala Vogla a romské terénní sociální pracovnice z Plzně Ivy Pellarové, a především cca devětadvaceti mládežníků nejen z Brna a okolí.

V neděli jsme se vypravili do blažkovského kostela. Mikiho kázání bylo podle Zorky krátké a úderné, načež dodala, že by to tak mělo být všude (a s tím jsme veskrze souhlasili). Byly to vydařené bohoslužby a určitě přispěly k dobrému chodu kurzu. Navíc přijela Iva Pellarová a večer nám položila první dvě z řady romských hádanek, které nás provázely po celý zbytek setkání s ní.

Pondělí proběhlo ve znamení přednášek. Téměř každé ráno nás Miki budil písničkou a hrou na kytaru, což bylo většinou povzbudivé, pak jsme měli snídani. Po ní obvykle následovala práce pro tábor - upravovali jsme hřiště až do konečné fáze nalajnování, škrabali brambory, sbírali šišky, řezali či sekali dřevo. Potom na nás čekala svačina a pak dopolední přednáška - tu měl v kompetenci sněženský bratr farář Michal Vogl - jeho povídaní bylo o tom, jak Bible nahlíží na moderní závislosti. Na začátek nám položil tři otázky: co je to závislost, jaké jsou tři největší závislosti, na čem jsme my závislí a jaká jsou rizika závislosti. Přišel i s různými psychotesty; například nám rozdal papír, podle něhož jsme si "měřili a vypočítávali" naši společenskost, impulsivnost, aktivitu, sebeprosazování neboli asertivitu a odvážnost neboli odvahu; nebo jsme si měli vybrat pět typů povah, jak se vidíme my sami a pak je seřadit podle důležitosti; či které tři věci bychom si vzali v případě opuštění domu kvůli povodni; a nakonec, která dvě zvířata jsou nám nejsympatičtější a proč. Své úvahy prokládal různými příklady a příběhy ze života, což bylo zajímavé a podařilo se mu probrat závislost ze všech stran, včetně závislosti na Hospodinu. Škoda jen, že s námi nebyl po celou dobu, jelikož a protože musel odjíždět za farářskými povinnostmi zpět do Sněžného. Ale i tak nám toho hodně dal, ale snad jsme i my dali něco jemu.

Po první přednášce byl oběd a po něm polední klid, který jsme vyplňovali aktivním či pasivním odpočinkem – hrál se volejbal, petanque, frisbee, badminton, chodilo se do vsi, četlo se, spalo se, poslouchalo se a hlavně se povídalo.

Iva Pellarová nám na začátku každé přednášky položila vždy dvě romské hádanky, nad nimiž jsme mohli celý den přemýšlet a příští den nám odhalila jejich rozřešení a další dvě nabídla. Pokračovala psychoterapeutickými psychohrami, při nichž nám pomohla odhalit naše předsudkové myšlení - měli jsme hádat, zda mluví pravdu či ne nebo určit tři předem vybrané různé lidi, s nimiž bychom šli a nešli do jednoho kupé na cestě z Lisabonu do Rožné. Iva nám též vykládala o historii, životě a řeči Romů a Vietnamců - to bylo velice zajímavé a poutavé. Hráli jsme s ní hru na azylanty - nastínila situaci, že začíná válka a my jsme si měli vzít deset nejnutnějších věcí (napsat je na papír), potom jsme šli ven, kde jsme se zastavili u jedné chatky a snažili se dohodnout s tamním obyvatelem. Po nezdaru jsme se vrátili zpět do jídelny, kde jsme si měli škrtnout pět věcí a opět jsme se vydali do chatky, kde na nás čekal další "voják" a opět jsme se pokoušeli porozumět jeho požadavkům, leč nedařilo se, a tak nám Iva poradila, že stačí říct jedno slovo, jenže jsme nemohli přijít na to, jaké, až nám napověděla slovy: "Ženevská konference" a tu se ozval Pavel Andrejs a řekl: "AZYL" a tím jsme byli zachráněni. K další hře Iva vybrala jednoho výmluvného člověka, kterým byl Honza Ž. a ten nám popisoval obrázek, který jsme měli podle jeho popisu nakreslit na papír, což se nám víceméně povedlo. Načež nám popisoval další kresbu, tentokrát jsme se ho mohli vyptávat, co kde je, takže to dopadlo ještě lépe. Také nám dala testík, jak ovládáme zvyky některých národů. Naučila nás i dvě romské písničky včetně hymny a další věci. Pustila nám romskou zpěvačku Věru Bílou, jejíž písničku se Radek Š. naučil na kytaru a potom jsme si ji mohli společně zazpívat. Poznali jsme, jak je romská hudba nádherná a živá a vůbec nám Iva otevřela dveře do života Romů. Na závěr se s námi rozloučila podáním rukv tak, že nám pravici sevřela do obou dlaní, což bylo velmi milé.

Jako večerní programy měl Miki připraveny originální hry. Například švédský strom, kdy jsme se rozdělili do skupin po pěti lidech, chodili po táboře a hledali ukryté papíry s čísly a různými otázkami, na něž jsme se postupně snažili odpovídat. Bylo to sice někdy dost náročné, některé lístečky s čísly jsme vůbec nenašli, ale zato poučné. Hodně nového jsme se dozvěděli, o mnohém jsme přemýšleli a na mnohém se společně radili. Postupovali jsme pomocí kostky, figurek a na papíře nakresleného stromu s čísly, které byly naším osudem. Další hrou byla civilizace, tentokrát jsme byli rozděleni pouze do dvou skupin, každá měla v táboře své místo – jedna v jídelně a druhá v jedné z chatek – dostali jsme pokyny a pomocí nich vytvářeli na jedné straně římskou republiku, jíž vládli konzulové a na druhé straně řecké božství, v níž měly hlavní slovo bohyně a které připomínalo starověký Olymp. Vyzkoušeli jsme si úlohy vedoucích konzulů, ombudsmanů, policistů, různých bohyň, vězňů, zvědů a dokonce i olympijské hry nebo divadlo.

Ve středu jsme šli na výlet – naše cesta vedla nejprve do Rožné, odkud jsme vlakem dojeli do Bystřice nad Pernštejnem, kde jsme navštívili velmi pěkné a historicky i umělecky sympatické náměstí a potom vyrazili na zříceninu hradu Zubštejn. Cesta byla nádherná. Šli jsme na kopec kolem nějž tekla říčka, jež dodávala celému přírodnímu útvaru takový romantický nádech – z každé strany něco jiného, vždy bylo na co koukat, a to jak na přírodu, tak na mnohé lidi, jejichž snaha ztratit a nalézt cestu k cíli dodávala dobrodružný ráz našemu putování, ale došli jsme – na zříceninu hradu Aukšperk - usedli jsme k ohništi z minulého století a od Mikiho jsme vyslechli zajímavou historku i historii hradu – ale zůstali jsme tam, před cílem, jímž měl být Zubštejn. Málokomu se chtělo pokračovat – ale všichni se posilnili a nabrali sil na cestu zpět – jenže bylo potřeba rozhodnout co dál – co budeme dělat? - jak vyplnit volný čas?– Ve snaze vymyslet nějakou chytrou hru, kdy nás napadaly pouze hloupé a pro tu chvíli nepřijatelné nápady – napadlo v té kritické chvíli Šimona T. skočit do té zříceniny, která nabízela prohlubeň nad níž se

tyčil zbytek zdi, který aspoň trochu připomínal dříve tu stojící hrad. Po chvíli Šimona vystřídal Jéňa M. s Pavlem G., kteří rozpoutali šiškovou bitvu - a program byl na světě! V tu chvíli po sobě začali házet šišky ve zřícenině stojící Jéňa s Pavlem proti Mikimu s Radkem nacházejícím se na protější straně u ohniště. Vzduchem takřka pořád létaly "plody jehličnatých stromů", které často zasáhly jednoho či druhého bojovníka. Boj byl velmi napínavý, nabízely se otázky, kdo a zda někdo vyhraje či jak to skončí, zkrátka připomínal středověkou bitvu. Však se nám divákům líbila obdivovali jsme hlavně statečnost reků bojujících za čest a slávu vyplnění programu slavného Blažkova. Tento akční program skončil vpádem Mikiho do zříceniny - tam ho ale hradní obránci zajali a "ušiškovali" tak, že to tento zřejmě nejudatnější bojovník odnesl červenou rankou nad břichem, s níž se potom chlubil - takový to byl frajer! (Čest jeho statečnosti - a legraci zdar!) Do tábora jsme se vrátili unavení a vyčerpaní, ale s dobrým pocitem, že jsme zvládli takovýto náročný výlet. Při večerním programu nás ještě Iva dorazila různými psychotesty a tak jsme šli do postelí nejen s čistým tělem ale i hlavou. Byl to fantastický den s eschatologickým koncem. Jinak ke konci každého večera měl někdo krátkou pobožnost.

Poslední večer byl nádherný, četli jsme noviny, kde jsme posléze hledali požadované informace a potom jsme je trhali za účelem zpodobení požadovaného předmětu. Ale - oproti původnímu zvyku - nebyla večerní závěrečná bohoslužba. Nebyl s námi totiž po celou dobu farář, což byla škoda, ale i tak se závěrečný večer povedl. Sedli jsme si do kruhu, v němž každý hodil klubko provázku tomu, koho si vážil a vznikl tak pletenec, na nějž si za upevněného stavu lehla nejmladší účastnice tábora Anička P. a stvrdila tak sílu našeho kolektivu, který je schopen podržet i ty nejmladší a nejmenší. Pro potěšení duše nám Milan P. svým jemným a klidným hlasem přečetl dvě romské pohádky a jednu básničku a nenapodobitelným způsobem převedla do mimické řeči Terka P. Jejich vystoupení bylo úchvatné a ohromně vtipné. Však jsme jejich dítku, půlročnímu Františkovi, které tam bylo s námi a občas se mezi nás z náručí podívalo, tiše záviděli. Inu, je to kouzelné, mít takové šikovné rodiče, kteří vedle starosti o dítě dokáží geniálním způsobem potěšit i celý tábor. Vůbec musím vyzvednout, že každý ze starších lidu nám něco nového přinesl, ať už to byli již zmíněné výstupy Pilátových, nebo Radkova hra na kytaru, či Mikiho vedení. Každý a vůbec všichni věděli, s čím je třeba přijít, a jejich um tak překryl některé možné nedostatky, těch ale mnoho nebylo. Večer jsme zakončili zpěvem písní za doprovodu šikovných kytaristů Radka Š. a Milana P. a také opékáním kukuřice.

Závěrečný den, pátek, jsme věnovali úklidu, obědu a odjezdu. Třešničkou na dortu bylo staré dobré postavení se do kruhu, chycení se křížem za ruce a zpěv níže uvedené písně. Bylo to moc pěkné a dojemné. Rozloučili jsme se v naději, že se opět setkáme. Vždyť Dál, přece nejdete sami, dál, Pán tu zůstává s vámi, dál, cestu určil svým dětem, dál, tímto světem, haleluja.

Jan Hrudka

kniha

Otázky a odpovědi.

"Pane faráři, co já věřím?"

Nemylte se, ta otázka nebyla zaslechnuta v Brně, nýbrž pochází zdáli. Vyslovil ji člen reformované církve v zemi, kde jsou reformovaní křesťané dodnes ve zřetelné většině a ve školách všech typů se na všech stupních učí náboženství, až se tamní hory zelenají.

Avšak i v Brně je taková otázka nejen myslitelná, nýbrž i skutečně přítomná. Dá se zde slyšet otázka po víře. A přinejmenším jeden z farářů zde otázku po víře bere velmi vážně a vybízí k dalšímu rozhovoru, k dalším otázkám a odpovědím. Kdo četl evangelický katechismus, který Jiří Gruber pojmenoval "Otázky a odpovědí", přesvědčil se o tom.

První slovo celé publikace, slovo "otázky" v titulu, vystihuje snad nejzřetelnější její rys. Autor myslí na lidi, kteří se ptají, naslouchá otázkám, naslouchá usilovně a přejně. Záleží mu na tazatelích, záleží mu na rozhovoru. A záleží mu ovšem i na tom, aby odpověděl – zřetelně, stručně, přiměřeně (nepředvádí vybroušenost věroučných formulací, pátrá se čtenářem po odpovědích na otázky) a přitom tak, aby odpověď neukončila rozhovor, ale umožnila v něm pokračovat. Odpovídající Jiří Gruber zůstává tím, kdo naslouchá tazateli; odvažuju se říci: dotazuje se s dotazujícími. Odpovědi Gruber nikoli "poskytuje", nýbrž hledá a k hledání vybízí.

Nejprůkazněji se to objevuje v prvním ze sešitů katechismu (Pracovní listy, sešit A). Objevně předkládá jednoduchou a zajímavou pracovní metodu -k otázkám navrhuje nikoli jednu jasnou (případně posvátnou) odpověď, nýbrž odpovědi v nejrozmanitější podobě. Metodu lze dobře použít mezi školáky a teenagery. ale neméně ji shledávají zajímavou, zábavnou a pro sebe sdělnou přinejmenším ještě i rodiče uvedených skupin.

Rozsáhlý a náročný druhý sešit (Základy křesťanské víry, sešit B) a stručností lákavý třetí díl (Stručné shrnutí, sešit C) jsou nejen samostatně použitelné, ale mnohem víc poskytují možnost vracet se k jednotlivým tématům křesťanského myšlení a vyznání, rozhovor neuzavírat, nýbrž obnovovat.

Pro katechetickou praxi v našem prostředí znamená tato publikace veliký přínos. Pokud jsme nejprve zdůraznili, že jejím nejzřetelnějším rysem je respekt k těm, kdo se ptají, nebylo by nyní správné zamlčet, že v hledání odpovědí Gruber s velikou náročností přistupuje k tomu, jak do rozhovoru křesťanské věrouky patří zvěstování Písem a svědectví minulých generací. Jazyk publikace se přitom usilovně vyhýbá archaismům i cizomluvům. Při důkladném čtení vynikne, jak zdánlivá lehkost vyjádření je výsledkem vytrvalého autorova úsilí o čistou, pěknou, ale i přesnou a jednoznačnou řeč.

Písmo svaté je pro autora tohoto evangelického katechismu autoritou, o níž zřetelně ví, že mu nesleví ani tečku nad i. A církev je mu prostorem, z něhož vyznání vychází; má tam svůj počátek stejně jako všecka služba, již to společenství koná. Výmluvně to potvrzují obálky jednotlivých sešitů i celého kompletu. (Napadlo by vás, že pohled na interiér Komenského kostela se dá takto hezky, vkusně a sdělně graficky využít?)

Gruberův evangelický katechismus dbá na otázky. Zdá se tedy, že by se upozornění na něj dalo uzavřít třeba takto:

Už jste si to začali číst?

Jaroslav Vítek

bude

Nový cyklus duchovní hudby na stanici Český rozhlas 3 - Vltava

Do redakce Setkávání došel milý dopis od Vladimíry Lukařové, která se na rozhlasové stanici Vltava zabývá právě duchovní hudbou a byla redaktrorkou pořadu varhaníka Michala Novenko s názvem Liturgický rok v protestantismu, který jste jistě mnozí sledovali. Píše nám:

"Liturgický rok v protestantismu vzbudil značný ohlas, což mě moc potěšilo. Pro Vaši informaci - od 3. října bude Michal Novenko po šest nedělí hovořit o skladbách J. P. Sweelincka v cyklu Duchovní hudba, vždy od 8.00 do 9.00 h. Od adventu plánuji s doc. Vladimírem Novákem v pořadu Liturgický rok pátou řadu kantát J. S. Bacha - vše s komentářem o obsahu díla. Věřím, že nám zůstanete věrni a srdečně Vás zdravím."

Poznámka: Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621), nizozemský skladatel a varhaník raného baroka působil v Oude Kerk v Amsterodamu, kde se stal známým jako brilantní varhanní improvizátor. Jako skladatel se zabýval zejména díly vokálními (Cantiones sacrae, Žalmy).

Hudební nešpory v Červeném kostele

Po prázdninové přestávce pokračují nešpory vždy první neděli v měsíci v 19,30. Při těch zářijových jsme slyšeli Dómský smíšený sbor za řízení Petra Kolaře a sopranistku Naďu Bláhovou. Sbor v komorní sestavě za doprovodu varhan zpíval z kůru, takže posluchači mohli ocenit skvělou akustiku kostela a kvalitu varhan. Kázáním posloužila Olga Tydlitátová. Výtěžek ze vstupného ve výši 3.640 Kč bude předán brněnské Diakonii.

Říjnové hudební nešpory (neděle 3. 10. v 19,30) budou věnovány hudbě varhanní. Uslyšíme výkony mladých varhaníků ze třídy prof. Hany Bartošové. Kázat bude bratr Štěpán Hájek.

Nedělní hudební nešpory připravují sbory ČCE Brno-Husovice a Brno I.

lm

Program Klubu otevřených dveří na říjen

- 30. 9. Otvíráme sezónu fotkami z léta
- 7. 10. Dárek k padesátinám s Aničkou Vojtovou o osobní modlitbě
- 14. 10. Podzimní výtvarné inspirace
- 21. 10. Autismus tajná komnata
- 28. 10. prázdniny volné setkání

Petra Michalová

společenská kronika

Brno I

1. 9.	Sabina Flajzarová	87 let	26. 10. Karla Holešínská 86 let
2. 9.	Helena Dvořáková	60 let	28. 10. Luboš Musil 20 let
3. 9.	Jaroslava Velebová	75 let	
4. 9.	Ivana Buříková	40 let	Oddáni byli:
4. 9.	Dobromila Kopřivová	82 let	19. 6.
4. 9.	Jakub Vala	10 let	Lucie Jersáková a Marek Osoha
6. 9.	Miroslav Plíva	85 let	25. 6.
10. 9.	Pavel Ondra	30 let	Barbora Vagaiová a Roman Rácz
12. 9.	Lubomír Müller	50 let	17. 7.
15. 9.	Adam Hladký	80 let	Jana Opletalová a Jiří Malý
15. 9.	Zita Mlejnková	10 let	Lucia Loubalová a Michal Potocký
17. 9.	Petr Freisleben	50 let	24. 7.
17. 9.	Jana Lípová	40 let	Pavlína Dobošová a David Maršálek
18. 9.	Ludmila Vacková	82 let	Blažena Kadeřávková a Jan Sypták
18. 9.	Josef Švanda	80 let	31. 7.
24. 9.	Lýdie Gallusová	50 let	Parastoo Derahskaden a Petr Čapek
27. 9.	Věra Kubáčková	84 let	Denisa Jurmanová a René Arnd Graf
30. 9.	Anna Prudíková	88 let	7. 8.
30. 9.	Jan Bačák	87 let	Lenka Kulíšková a Jiří Novák
1. 10.	Jaromír Libra	60 let	21. 8.
2. 10.	Alžběta Vlašicová	82 let	Kateřina Zoufalá a Vít Hloušek
5. 10.	Emílie Čermáková	50 let	27. 8.
9. 10.	Jiří Zíma	30 let	Eva Faltýsková a Michal Jansa
10. 10.	. Zdeněk Nykodým	50 let	28. 8.
10. 10.	. Julie Štefflová	81 let	Ivana Blažková a Pavel Schwanzer
12. 10.	. David Firbas	20 let	
20. 10.	. Jiřina Setínská	82 let	Rozloučili jsme se:
22. 10.	. Milada Hemerková	85 let	17. 6. Věra Bohůňová, 1921
22. 10.	. Marie Muchová	82 let	21. 6. Eva Navrátilová, 1952
22. 10.	. Miroslava Priknerová	50 let	19. 7. Lydie Pouzová,1913
22. 10.	. Jana Šedivá	20 let	30. 7. Blažena Prudká, 1921
24. 10.	. Vilma Velebová	40 let	27. 8. Erma Hanzlíková 1919

Brno II

3. 9.	Jarmila Mauerová	79 let		Věra Kořistová	76 let
3. 9.	Vlasta Brodská	79 let	10. 10.	Ludmila Otoupalíková	93 let
5. 9.	Bedřich Gottwald	84 let	10. 10.	Věra Ohnutová	75 let
5. 9.	Vladislav Trš	79 let	14. 10.	Alžběta Chalupníková	88 let
5. 9.	Ludmila Hančíková	81 let	14. 10.	Marie Trlicová	88 let
9. 9.	Zoltán Urbančok	79 let	15. 10.	Valerie Kaštánková	90 let
10. 9.	Jaromír Procházka	78 let	16. 10.	Albína Ningerová	91 let
10. 9.	Kamil Boháč	76 let	16. 10.	Jiří Pokorný	83 let
11. 9.	Vlasta Zavřelová	83 let	16. 10.	Helena Vašíčková	77 let
11. 9.	Miloš Budínský	77 let	17. 10.	Drahuše Musiolová	84 let
16. 9.	Ludmila Kuncová	89 let	17. 10.	Květoslava Průchová	77 let
17. 9.	Jaroslav Vašíček	85 let	18. 10.	Milada Horká	89 let
18. 9.	Marie Kunderová	82 let	19. 10.	Věra Bartušková	77 let
18. 9.	Věra Feilerová	80 let	20. 10.	Pavla Koutná	75 let
20. 9.	Marie Klusáková	79 let	21. 10.	Milada Veselá	80 let
22. 9.	Božena Rašovská	88 let	22. 10.	Marie Pliskvová	90 let
22. 9.	Marie Šomková	77 let	23. 10.	Mgr.Vlasta Pindejová	78 let
22. 9.	Věra Hrazdírová	75 let	24. 10.	Silva Hájková	70 let
23. 9.	Marta Pánková	81 let	29. 10.	František Vraspír	84 let
26. 9.	Otmar Doležal	84 let			
28. 9.	Dušan Máčel	82 let			
28. 9.	Věra Kudlová	77 let	pokřtěn	ı byl:	
2. 10.	Jan Šimsa	75 let	27. 6.	Merlin Thaisz nar. 200	4
4. 10.	Elfrída Pollaková	84 let			
5. 10.	Miloslava Zvolská	82 let	rozlouč	ili jsme se:	
5. 10.	Zdeňka Juránková	80 let	29. 7.	Emilie Slezáková (nar. 1	909)
5. 10.	Dagmar Vlčková	77 let	5. 8.	Blanka Pavlincová (nar	
6. 10.	Miroslav Turek	88 let		•	,

Hesla měsíce podle Hesel Jednoty bratrské

září

Nestaví-li dům Hospodin, nadarmo se namáhají stavitelé. Nestřeží-li město Hospodin, nadarmo bdí strážný.

Žalm 127,I

říjen

Kde je Duch Páně, tam je svoboda.

2. Korintským 3,17

žili mezi námi

"Hledám lidské srdce, ..."

Marie Nováková byla jednou z mála posluchaček Husovy bohoslovecké fakulty v Praze v době první republiky. Studium nedokončila. Vdala se za faráře J.P. Šebestu, s nímž pak působila na řadě sborů. Do Brna přišla se svým mužem a dětmi 1. června 1950. To byla už těžce nemocná. Nutnou operaci ledvin nemohla podstoupit pro těžkou vrozenou srdeční vadu. Pokud nebyla v nemocnici, ležela doma. Nepamatuji se, že bych ji kdy viděla sedět nebo chodit. Pamatuji se však na naše ochromení, když nás, učitele Nedělní školy, (kteří jsme se vždy v pondělí scházeli ke společné přípravě), pozval pan farář k nim do bytu. Jeho paní za námi přijít nemůže, ráda by nás poznala a probírala s námi stanovenou úlohu. Tak jsme přišli poprvé do prostorného farářského bytu a usadili se v ložnici kolem postele na židlích, které z celého bytu nanosil Jenin, náš vrstevník. Přípravka se časem změnila na biblický kroužek a tím se otevřela dalším. Napsala o tom své stejně nemocné přítelkyni: "To nejpěknější, co tu mám, je velice mnoho mladých lidí, kteří sem přicházejí ... To je biblický kroužek Dorostu, takové dcerečky a synkové kolem šestnácti, rozumují nad biblí a věří, že jim chci pomáhat, něco opravdu čekají a hledají ... Tento týden jsem tu měla každý večer někoho, komu se vůbec nechtělo domů a v pondělí jich tu bylo dvacet šest až do desíti od půl sedmé ... Vy si tam také budujete svůj kroužek, snad můžete tušit, jak taková práce s otevřenými lidskými srdci povzbuzuje. Nikdy nejsme hotovi, nikdy nemáme dost ... Ten krásný poměr k bibli nese ovoce. Ono to není slovíčkaření, kromě té zvěsti je tu i to obecenství nebo bratrství."

Byla ohromnou znalkyní bible. Jako malá přečetla bibli několikrát "od desky k desce", v chudé chalupě nebylo jiných knih, čteme v jejích vzpomínkách. Čemu jsme se u paní farářové učili? Předně přečtenému oddílu rozumět. O textu a jeho obsahu přemýšlet. Paní farářová nejen bibli znala, ale měla dar se do biblických příběhů vžít a tak nás zatahovala do světa, v němž lidé měli podobné otázky jako my. O těch byla ochotná s námi hovořit, i když někdo se svými otázkami za ní přišel sám. Její nemoc a bezmoc umožňovala, že padla generační a stavovská přehrada mezi ní a námi. "Skoro na každý den mám objednanou rozmluvu s človíčkem, který je v soužení a má ke mně důvěru. Nevěřila byste, jak děti trpí rozpory mezi rodiči. V některých případech jde o rozvody a děti hledají spravedlnost. Jindy žijí mladí lidé uprostřed rodiny, která jim nerozumí, posmívá se a všelijak podkopává jejich víru. Přidáte-li k tomu nápor z venku, můžeme často mluvit o hrdinech."

Na mne působila nejsilněji tím, jak nesla svou nemoc. S údivem jsem sledovala, že v ní nacházela své poslání. "Já jsem pobyla pět týdnů v nemocnici, mám nyní čtrnáct dní dovolenou a zase půjdu. Pro naše je to úleva, když mne mají ve spolehlivých rukou, pro mne je to ta temnější část mého kříže, protože obyčejně trpím nemocemi všech kolem sebe. Bolí mne srdce, ale ne jednou, ale dvacetkrát a tolik je pacientů v našem sále." Z nemoci a bolestí rostla její vděčnost za každý dobrý den a její radost ze všeho dobrého a krásného. "Já, ach já se většinou usmívám, protože kromě těch nepříjemností s tělem, ducha mám jarního. Ovšem je mnoho zlého, ani zla hledat nemusíme, i v nás je, ale do každé doby si Pán Bůh posílá člověka i jeho bližního ... měli bychom si jaksi předně připomínat důvody k chvalám a lásce. Jsou? Uzdravení nemocní to vědí, viďte, když se tak počítá každý den a každá hodina, v níž je mi lépe, mohu se učit vděčnosti a toužím něčím dobrým ji naplnit. Rozdávat nemohu nic,

pomáhat nemohu - mé prázdné slabé ruce pořád jen přijímají. Má drahá, mé srdce je tak plné lásky, že je to skoro fráze o tom mluvit. Cítíte ji trochu?

Nejvíce mi utkvěla její slova, která jsem našla v dopise ze září 1951: "Vůbec si nepřipomínejte, co si o Vás myslí zdraví, sobečtí lidé. Já jsem se nad tím soužila skoro až k smrti, než jsem pochopila, že jsou dva světy, dva tábory a mají k sobě dál než k měsíci. Jen cestou lásky se setkají, to ostatní jsou zbytečné řeči."

V listopadu 1951 po stále delším pobytu v nemocnici zemřela. Právě ve své nemoci a bezmoci se mi stala jednou ze tří žen, pomoci nichž jsem se mohla ve svých životně nesnadných situacích orientovat. Na prvním místě stála jistě moje maminka svou statečností, na druhém paní profesorka Komárková, která nás v těchto a následných letech učila myslet a orientovat se ve světě. Na třetím, ale ne posledním místě to byla paní farářová Šebestová svým vztahem k nemoci. Nemoc, jako poslání, které je nám uloženo. Utrpení jako cesta, která nás vede k celoživotní vděčnosti a vposledu k Bohu.

Přijměte tuto vzpomínku jako jen malou splátku dluhu, kterou vůči paní farářové Šebestové máme my všichni, kteří jsme ji v padesátých letech poznali a pod jejímž vlivem jsme rostli.

Milena Šimsová

(Předneseno na setkání brněnského poválečného "Dorostu", dne 15.5.2004 v Blahoslavově domě.)

Dvě ivančická výročí

V roce 1564 vyšel v Ivančicích bratrský kancionál "písně chval božských" péčí biskupů Jana Blahoslava (1523 – 71) a Jana Černého (1500-65) a kazatele Adama Šturma (1500-66), což byl upravený přetisk zpěvníku vydaného 1561 v polských Šamotulech. Obsahuje písně Lukáše Pražského, Martina Michalce, Jana Augusty, Adama Šturma a Jana Blahoslava, který starší texty a nápěvy také upravil. 760 písní vyjadřuje bratrskou teologii. Kancionál rovněž obsahuje liturgii Jednoty. Také vnější úprava svědčí o znamenitém vkusu bratrských tiskařů. Teoretické a praktické hymnologické poznatky uložil Blahoslav do spisu "Musica" (1558, 1569).

V témže roce vydal Jan Blahoslav překlad Nového zákona, který se opírá jak o celou českou biblistiku minulosti i přítomnosti, tak o cizí překlady a hlavně původní řecký text. V tom smyslu jde o dílo průkopnické po stránce bohoslovecké i jazykové. Překladatel se přičinil o ustálení českého jazyka i pravopisu. Na Blahoslava navázalo dílo Kralických, kteří jeho překlad převzali a v podstatě přetiskli jako VI. díl v roce 1594. Své jazykové znalosti předává Jan Blahoslav ve spisu "Grammatica česká", který dokončil až 1571.

Vzdělání nabyl na bratrském gymnáziu v Přerově, prošel jáhenskou praxí u biskupa Martina Michalce v Prostějově (1540), poznal latinské gymnázium a školní republiku starořímského typu Valentina Trotzendorta (1490-1556) ve slezském Goldberku - dnes Zlotoryja (1543) a univerzity ve Wittenberku (1544), Královci a Basileji (1549). Přes chatrné zdraví (zemřel v 58 letech) a četné povinnosti byl Blahoslav nesmírně sečtělý. Za mnohé vděčíme ovšem také jeho nadání.

Bohuslay Vik

bohoslužby krok za krokem

Přímluvná modlitba

Přímluvná modlitba patří nerozlučně do rámce našich služeb Božích. Nescházíme se totiž jako izolovaní jednotlivci, abychom slyšením biblické zvěsti byli napomenuti a potěšeni jen každý sám pro sebe. Nejsme náboženští virtuózové ani aristokraté, kteří by chtěli povznést jen svou vlastní osobu. Tak tomu bylo v době vzniku křesťanství v různých zasvěceneckých kroužcích, jejichž členové chtěli při svých shromážděních vzlinat kamsi do nebeských sfér, zušlechtit a zdokonalit své osobní lidství. Nezajímaly je starosti, zklamání a naděje jiných, zvláště ne lidí podle jejich mínění níže postavených, nedovzdělaných a těžce pracujících.

Křesťanská víra však vždycky vedla k zájmu o bratra, o celou jeho životní situaci, o jeho svízelná a těžká postavení, o jeho život víry a o jeho účast či neúčast na společenství sboru. Měl tak, a musí tak mít i dnes, jak říkáme, sociální dopad.Proto není možné, aby přímluvná modlitba chyběla při našich službách Božích jako výraz naší účasti na životě bližních i zástupné odpovědnosti za svět, v němž žijeme.

Ostatně je to vyjádřeno už v úvodu modlitby Páně: "Otče náš" a nikoli:"Otče můj". To nám jednak připomíná, že jsme se postavili do řady spolumodlitebníků na celém světě, jednak, že voláme za lidi, kteří se ještě modlit nenaučili nebo kteří se modlit už zapomněli.

V 1. epištole k Timoteovi (2,1) čteme: "Na prvním místě žádám, aby se konaly prosby, přímluvy, díkůvzdání za všechny lidi." Kraličtí ve svých poznámkách k tomuto napomenutí praví: "poněvadž pak ve svatých shromáždění dvě částky práce svaté věrní brávají před sebe, totiž že slovo Boží slyší a modlitby milosti Božské obětují (Sk 6,4) odtud se vidí, že apoštol po předložení čistého učení velmi případně o modlitbách dává naučení."

Přímluvná modlitba bývala ve shromážděních naší církve donedávna zahrnuta do druhé velké modlitby po kázání, která obsahovala jak dík za zvěst a sílu k její poslušnosti, tak právě i ty přímluvy a prosbu o vedení a ochranu do budoucnosti.

Nyní po kázání bývá krátká modlitba jako dík za zvěst, prosba za její upřímné přijetí a následování v životě. Pak přijde píseň, která se také ještě vztahuje ke kázání. Po sborových ohláškách, poněvadž na ně může případně navazovat, přímluvná modlitba. Při ní myslíme na bratry a sestry, kteří jsou v tísni a ohrožení, na trpící, nemocné a osamocené, ale také na hledající pravý smysl života. Ale do této modlitby bývaly od nejstarších dob zařazovány také modlitby za zvěst a dílo církve, za její jednotu, za spravedlnost a mír ve světě, za ty, kdo nesou odpovědnost za věci veřejné. Někdy za jednotlivými přímluvami se sbor připojuje prosbou, např. "Pane smiluj se!" Uprostřed nebo na konci může být chvíle ticha, v níž je dána možnost, aby každý v duchu přinesl své osobní přímluvy.

Přímluvná modlitba bývá zakončena modlitbou Páně, kterou pronáší celé shromáždění společně.

Sluší snad ještě připomenout, že přímluvné modlitby nemají být ukojením našeho svědomí, jako bychom jimi učinili vůči našim bližním vše, co jsme mohli, nýbrž spíše základnou a východiskem služby a konkrétní pomoci.

Jan Pokorný

Starokřesťanské symboly na obálce

Martyr

Toto slovo - zkracované někdy řeckými písmeny MP - znamená původně svědek. Označovalo člověka, který podává svědectví u soudu. Křesťané ho začali užívat o těch, kteří vydávali svědectví o Ježíši Kristu a jeho zmrtvýchvstání. Brzy se však stalo synonymem pro mučedníka, který za své svědectví o Ježíši Krista zaplatil vlastním životem. Již Nový zákon zmiňuje jmenovitě tři mučedníky: Štěpána (Sk 7,59), Jakuba Zebedea (Sk 12,2) a Antipa z Pergamu (Zj 2,13). Z mimo biblické literatury máme z prvního století dochována svědectví o mučednické smrti Jakuba bratra Páně, apoštola Petra a Pavla a biskupů Ignatia a Polykarpa.

Proti dřívějším představám je třeba říci, že pronásledování křesťanů nikdy nebylo masové a systematické. Postihovalo pouze vůdčí osobnosti. Nedocházelo k němu z iniciativy státu, ale podnět k němu dávaly spíš nepřátelské nálady obyvatelstva hellenistických měst, které vnímalo křesťanství jako novou pověru. Křesťanství totiž znamenalo nebezpečí pro tehdejší společenský systém a hodnoty např. tím, že tu otroci a ženy získávali nové sebevědomí. Křesťané jsou Tacitem dokonce označeni za ateisty, neboť nemají chrámů, kněží a nepřinášejí žádné oběti. Popisuje pronásledování křesťanů v Římě za císaře Nerona, který na ně svedl zapálení Říma. Teprve ve 3.století zakázal císař Severus přestup ke křesťanské a židovské víře a císař Dioklecián vyžadoval od všech obyvatel povinnou oběť císaři. Řada křesťanů tak zaplatila za věrnost Ježíši Kristu popravou v cirku, kdy byli předhozeni buď zvěři nebo zemřeli v gladiátorských zápasech.

Křesťané se ovšem těmito hrozbami nedali zastrašit, neboť chápali mučednictví jako součást svého rozhodnutí pro Krista, který také trpěl a podstoupil smrt. Mučednictví se postupně začalo chápat jako jistá cesta ke spáse. V tehdejší literatuře čteme věty: "Usilujte o svou smrt jako mrtví, kteří hledají život. Nikdo z těch, kdo se bojí smrti, nebude vykoupen. Boží království patří těm, kdo jsou usmrcováni." Známé jsou i dopisy biskupa Ignatia, který se těšil, jak bude předhozen v Říme lvům, aby se stal "pšenicí Boží". Křesťanům v Římě píše, aby se mu nesnažili pomoci a nechali ho přinést oběť nejvyšší: "Rád zemřu pro Boha, pokud vy tomu nebudete bránit. Zapřísahám vás, abyste neprokázali dobré v nepravý čas. Nechte mne stát se potravou šelem, skrze něž mám dojít Boha. Jsme pšenice boží a když mne rozmelou zuby šelem, budu shledán čistým chlebem Kristovým". To však nic nemění na statečnosti , odvaze a veliké víře těchto lidí, kteří udivovali své okolí tím, že byli ochotní zemřít pro svou víru, což pohané nechápali a nutilo je to klást si otázky, které je nenechávali v klidu.

Nejstarší mimo biblické svědectví o mučednické smrti je zápis o umučení biskupa Polykarpa.

Hroby těchto mučedníků a jejich tělesné pozůstatky se brzy stávaly místem úcty a modliteb, protože se věřilo, že právě oni budou vzkříšeni a jejich těla dojdou nebeské slávy.

Jiří Gruber

otče náš

A nevydej nás v pokušení

Tato šestá prosba modlitby Páně nám možná působí největší obtíže, abychom jí správně porozuměli. Neboť může nás snad dobrý Bůh uvádět či přímo vydávat v pokušení? To jistě ne. Vždyť určitě platí ono jasné a nezpochybnitelné slovo, že "Bůh nemůže být pokoušen ke zlému a sám také nikoho nepokouší" (Jakub 1,13b).

Spíše však tato prosba vychází ze skutečnosti i zkušenosti pokušení jako trvalého a všudypřítomného jevu, jenž nás neustále ohrožuje. A to jak ve chvílích těžkých, kdy se nám dlouhodobě nedaří a my procházíme rozličným strádáním, tak rovněž v dobách příznivých a požehnaných. V prvém případě nám hrozí nebezpečí zatvrzelého a ubitého srdce, kdy již přestáváme počítat s Boží pomocí a pomalu propadáme nevěře a zoufalství. V druhém se naopak stále více spoléháme sami na sebe i vlastní schopnosti a zapomínáme tak na svoji bytostnou závislost na Boží milosti a požehnání. A to je vždy nejsnadnější cesta k brzkému pádu a duchovnímu ztroskotání.

Písmo mluví o síle pokušení od svých prvních stránek (Genesis 3) až do poslední novozákonní knihy Zjevení. S dějinami Božího lidu jsou rovněž spojeny dějiny působícího pokušení, jež vždy patří k životu víry. Neboť biblická víra je životem ze zaslíbení a nikoliv pouze z daných poměrů. A právě tato neustálá konfrontace přináší do našeho následování Krista pokušení, protože se nikdy nejedná o předem zaručenou a jasně vytýčenou cestu. Naopak jsme povoláni do svobody rozhodování a všichni za ně neseme osobní zodpovědnost.

Proto jsme to někdy my sami, kdo pokoušíme Hospodina, soustředíme se pouze na současné poměry a pohrdáme darovanou svobodou i nadějí. V tomto všem je naše životní cesta podobna putování Božího lidu po jeho vysvobození z Egypta. Rovněž se nikdy nemůžeme zcela vyhnout pokušení člověka druhým člověkem. To zkrátka již přináleží k našemu spolulidství, neboť jako lidé vždy žijeme pouze v dotyku s druhým lidským Já, tedy s naším protějším Ty. To je přijaté bohatství našeho člověčenství, ale také stále přítomné vzájemné ohrožení.

Navíc jsme mnohdy od rána do večera atakováni nejrůznější reklamou na věci, které "určitě potřebujeme" k svému štěstí, k spokojenému a úspěšnému životu. A právě zde spočívá ono pokušení, že tyto věci začneme přijímat jenom samy o sobě, jako by byly jen v sobě založeny a pouze samy o sobě mohly dostačovat. Zde počíná svod každého modlářství a zvěčnění toho, co je samo pouze dočasné a pomíjející. Potom se člověk v jednotě s věcmi tohoto světa začne považovat za to jediné vlastní a plně dostačující bytí. To je stále přítomné riziko naší obdržené samostatnosti, možné nezávislosti i darované svobody.

Písmo však mluví ještě o závěrečné zkoušce konečně platné, o posledním velkém eschatologickém pokušení (synoptické apokalypsy – Mt 24; L 21; Mk 14): veliké soužení, ničící rozvraty v rodinách, svody falešných proroků a mesiášů, ochladnutí lásky mnohých. Je to tzv. hodina zkoušky, jež přijde na celý svět a prověří obyvatele země (Zj 3,10): celková hrůza, bída posledního času, kde padne konečné rozhodnutí o každém z nás.

Přesto však nejsou všechna tato místa zapsána k našemu vystrašení a úzkosti, nýbrž k povzbuzení, posile, radosti, naději. Nejde ani o žádnou fascinaci lidským utrpením a přítomným zlem ve světě, ani o vytváření důsledné a závazné věrouky nebo snižování naší odpovědnosti za stav a bídu okolního světa. Naopak, jedná se o výzvu k bdělosti, střízlivosti, o postoj pevné víry a stálého pokání, celého přimknutí k Bohu – 1.Pt 5,8-11.

A právě evangelijní příběh Ježíšova pokušení na poušti je pro nás poučným obrazem a vzorem k následování. Jediná obrana před jakýmkoliv pokušením je dobrá a přesná znalost Božího slova. Toliko ono samo dokáže vždy prolomit

obkličující sítě všemožného svodu i nástrah nepřítele. Tento nepřítel Boží i lidský zná Boží slovo i jeho moc velice dobře, neboť je sám záměrně neposlouchá. A je pouze jediné místo, kam za námi již více nemůže, a to je Kristův kříž. Neboť kříž je místem jeho prohry a odzbrojení.

A tak tato šestá prosba Otčenáše je žádostí o posilu a zmocnění k odporu, abychom nikdy nepřešli trvale do oblasti pokušení a jeho přímého působení. Jsou rozličná pokušení, která nějak dokážeme "zvládat" sami, ale jsou i jiná, kdy se bez nadpřirozené duchovní ochrany zkrátka neobejdeme. Zde nám zůstává na pomoc stálá duchovní bdělost a modlitba.

Náš Pán, Ježíš Kristus, si sám prošel stejnou cestu našeho lidského bytí, jakou procházíme i my, a zná velice dobře veškeré naše těžkosti, zápasy i slabosti. Proto jedině On nám nejlépe rozumí a může také náležitě pomoci (Žd 4,14-16). "Přistupme tedy směle k trůnu milosti, abychom došli milosrdenství a nalezli milost a pomoc v pravý čas."

Pane Bože, děkujeme za Tvoji věrnost i pravdivost Tvého slova. Prosíme, vyučuj nás naprosté závislosti na Tobě samém a Tvém slovu a to jak v dobách těžkých, tak i snadných. Daruj nám duchovní bdělost i rozpoznání, abychom vždy dokázali postřehnout blížící se pokušení a nedávali mu u sebe žádného místa. Prosíme, ať Ti zůstáváme nadále věrni a to právě v nesnadných chvílích zkoušek a pokušení. Vždyť právě v nich se má osvědčit naše víra i posílit vytrvalost. Amen

Píseň EZ č. 192: Dobře staví, kdo zná a ví

Jiří Malý

Koutek pro mládež

Letní tábor ve Švýcarsku

Ve dnech 31. 7. – 7. 8. se uskutečnil Czech and Swiss Train-Trekking / Summer-Camp in the Alps, kterého se zúčastnila i osmičlenná výprava z našeho sboru. Do Basileje jsme přijeli naprosto vyčerpaní, v autobuse jsme toho moc nenaspali, takže jsme dopoledne využili faru k nápravě. Nedlouho po tom, co jsme se probudili, dorazil i zbytek složený z Francouzů a Švýcarů. Všichni jsme se přemístili do vlaku, ve kterém jsme se ihned zabydleli. Během pobytu jsme jej vlastně využívali jen v noci nebo při přemisťování do jiného městečka. Přes den jsme se chodili koupat do tamějších jezer, nesrovnatelně čistších než je brněnská přehrada, a protože teplota málokdy klesla pod třicet stupňů, přišlo nám to docela vhod. Hráli jsme fotbal a volejbal – s ním jsme ale po drtivé výhře Čechů vs. Zbytku světa nadobro skončili ;-) – a občas jsme vyrazili na výlet. Každý den jsme měli dvě pobožnosti v angličtině a francouzštině (německy mluvící část měla smůlu), které vedl Jürg Scheibler, což byl zároveň vedoucí pobytu.

Hlady jsme také netrpěli. Spíše naopak - jídla byla naprosto úchvatná, za což jsme vděčili francouzské kuchařce Maryvonne, která, na rozdíl od kuchařů v naší školní jídelně, svému řemeslu opravdu rozuměla.

Týden uběhl jako voda, všem se nám tam moc líbilo – i když, švýcarská třetinka jakéhosi patoku, kterému si zdejší obyvatelé dovolují říkat "pivo", v přepočtu asi za 80 korun nám celkový dojem lehce zkazila ;-). Francouze jsme naučili pár hezkým českým výrazům typu "škopek" a těšíme se již na příští rok :-).

Ondřej Malach

ze staršovstva

Brno I

Obvyklá zářijová schůze se konala tentokrát již koncem srpna a byla poznamenána probíhající přístavbou sborových místností. Řešili jsme provizorní využití sálu a ostatních místností během stavby a možnost propůjčení učeben od Evangelické akademie během září a října. Staršovstvo vypsalo mimořádnou sbírku darů na financování přístavby a uvítá i možnost půjček od členů sboru. Za těchto předpokladů byl upraven rozpočet, který by nám měl při dostatečné výši těchto darů umožnit prostavět letos 1,7 miliony Kč a dokončit hrubou stavbu.

O svých poradách informovaly výchovná komise a výbor Cantate Domino. Obě skupiny připravily plán akcí na druhé pololetí, který staršovstvo schválilo. V březnu příštího roku očekáváme reciproční zájezd z luterského sboru v Očové. Bratr farář informoval o přípravách ekumenické bohoslužby poslední zářijovou neděli. Skauti si vzali na starost opravu připevnění topných panelů v Červeném kostele.

Jako naši zástupci na seniorátní shromáždění Jeronymovy jednoty byli navrženi bratři Popelář, Zukal, Mikolášek a Sebera. Do skupiny, která připravuje nedělní nešpory byla místo odstoupivšího bratra Rybárika pozvána sestra Pospíšilová. Ekumenické biblické hodiny s farností od Jakuba budou prozatím přerušeny.

Sboru CB Betanie byla o dva roky prodloužena nájemní smlouva na užívání Betlémského kostela. V závěru schůze presbyteři a presbyterky stěhovali židle ze sálu do sklepa a připevňovali plakát na kostel.

Jiří Gruber

Brno II

Úvahou presbytera nad biblickým textem (o otázce bohatého muže - "co mám dělat?"), vedoucí k věcem zásadním a aktuálním, staršovstvo vstoupilo do první schůze po prázdninách. Připomnělo si také, že českobratrská církev evangelická se stala nedávno členkou Světového lutherského svazu. Skutečnost, že patříme nejen do rodiny církví reformovaných, ale také k veliké skupině církví hlásících se k augsburskému vyznání, by ve sbližující se Evropě nemusela zůstat bez významu. I k tomu staršovstvo přihlíželo, když se rozhodlo vyjádřit kladný postoj k návrhu na změnu církevního zřízení, který by umožnil na synodech ČČE účast hostů ze společenství evropských církví s právem vyjadřovat se k projednávaným otázkám. -Rekapitulace prázdninového dění ve sboru se vracela k hospodářským záležitostem. Kdo vstoupí do Blahoslavova domu, přesvědčí se, že léto nepřinášelo jenom poklid a odpočinek. V těchto dnech se dokončuje oprava průjezdu, jehož vzhled se rapidně zlepšil, oproti tomu, co představoval před prázdninami. Přívětivý vzhled části domu, jíž je příchozím procházet, má smysl, pokud ty, kdo vstoupili, zve blíž k tomu, co konáme ve sboru a čím slouží církev. - Dokončená práce připomíná jinou, která je před námi, a to v mnohem větším rozsahu. Je to, několikrát už i v tomto časopise zmiňovaná, rekonstrukce střechy kostela. Veliká pracnost a vysoké náklady jsou znepokojivé, nutnosti opravu provést se však nelze vyhnout. Koncem letošního roku se počítá osmdesát let od otevření kostela v Blahoslavově domě. Bereme vážně povinnost dbát na to, aby tento dům mohl i po další desetiletí pokračovat ve své službě brněnské církvi.

Jaroslay Vitek